

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și al art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul Hotărârii Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022.

Anexe:

1. Proiectul de hotărâre – 4 file;
2. Nota informativă – 1 filă.

Deputat în Parlament:

Grigore Novac
Nicolae Rusel
Vitali Gavrouc
Munteanu-Popșă
Mitar Marcela
Cojocari Ecaterina

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 119		
"27"	04	2023
Ora _____		

HOTĂRÂRE
cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea
drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul
2022

În temeiul art.128 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, și al art.29, alin.(1) și (3) din Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul),

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 – Se ia act de Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, precum și de opinia Comisiei drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului privind activitatea Oficiului Avocatului Poporului în perioada indicată.

Art.2 – (1) Se apreciază monitorizarea și evaluarea de ansamblu a situației privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022.

(2) Se ia act de problemele în domeniu reflectate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, precum și de recomandările formulate de către Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în vederea remedierii carențelor depistate.

(3) Se subliniază importanța implementării recomandărilor formulate în raportul menționat, care sunt adresate autorităților responsabile de remedierea situației și au scopul de a preveni și/sau a reduce considerabil fenomenul încălcării drepturilor omului.

Art. 3 – În vederea îmbunătățirii situației în domeniul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și a soluționării problemelor enunțate, Guvernul Republicii Moldova; Ministerul Justiției; Ministerul Finanțelor; Ministerul Sănătății; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Administrația Națională a Penitenciarelor; Ministerul Afacerilor Interne; Comisia Electorală Centrală; Ministerul Educației și Cercetării, autoritățile administrației publice locale, precum și alte autorități competente vor examina recomandările formulate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022 și se vor implica plenar pentru a asigura implementarea acestora.

Autoritățile vizate vor informa Parlamentul în termen rezonabil cu privire la implementarea recomandărilor.

Art. 4 – Guvernul:

a) va întreprinde acțiunile necesare pentru înlăturarea carențelor depistate, pentru perfecționarea și consolidarea cadrului normativ existent, precum și va adopta în termen rezonabil actele normative și/sau politicile publice necesare pentru implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022;

b) va colabora activ cu Oficiul Avocatului Poporului în procesul de soluționare a problemelor ce au impact negativ asupra drepturilor și libertăților omului, precum și va stabili un mecanism eficient de consultare constantă de către Guvern a opiniei Avocatului Poporului pe marginea proiectelor de acte normative și/sau politici publice, în vederea evitării adoptării unor reglementări ce pot restrânge nejustificat drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

c) va asigura îndeplinirea de către ministere și instituțiile subordonate Guvernului a recomandărilor formulate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, stabilind în acest sens un mecanism specific de coordonare a procesului și de raportare Comisiei drepturile omului și relații interetnice a realizărilor;

d) va fortifica și perfecționa mecanismul guvernamental de implementare a recomandărilor formulate de Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului;

e) va identifica resursele necesare pentru finanțarea: 1) unităților de personal la nivelul efectivului-limită aprobat de Parlament; 2) a cheltuielilor de întreținere pentru asigurarea funcționalității Oficiului Avocatului Poporului; 3) a activităților ce derivă din mandatul Avocaților Poporului; și 4) a serviciilor de restaurare a sediului Oficiului Avocatului Poporului din str. Sfatul Țării nr.16;

f) va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea ajustării nivelului de salarizare a angajaților Oficiului Avocatului Poporului.

Art.5 – Autorităților administrației publice locale de toate nivelurile li se recomandă:

a) să asigure respectarea drepturilor și libertăților omului potrivit competențelor ce le revin;

b) să acționeze ferm în vederea angajării de specialiști pentru protecția drepturilor copilului în cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul I;

c) să asigure informarea corectă și în timp util a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și a problemelor de interes personal în condițiile Legii nr.982/2000 privind accesul la informație;

d) să asigure transparența în procesul decizional în conformitate cu prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Art. 6 –Comisiilor permanente ale Parlamentului li se recomandă:

a) să desfășoare audieri publice pe marginea subiectelor abordate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, reieșind din domeniile de competență ale comisiei;

b) să se călăuzească, în procesul de perfecționare și ajustare a cadrului normativ național, de recomandările expuse în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022;

c) să contribuie la perfecționarea cadrului normativ în domeniul protecției drepturilor și libertăților omului, astfel încât actele normative și politicile statului să protejeze demnitatea umană și să ofere o protecție corespunzătoare oricărei persoane;

d) să fortifice funcția de control parlamentar în domeniul respectării drepturilor și libertăților omului, să monitorizeze mijloacele aplicate pentru restabilirea drepturilor încălcate și rezultatele obținute, precum și să promoveze remedii eficiente pentru persoanele lezate în drepturi;

e) să monitorizeze, în funcție de domeniile de competență ale comisiei, îndeplinirea de către autoritățile și instituțiile publice aflate sub control parlamentar a recomandărilor formulate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022.

Art. 7 – Se recomandă Oficiului Avocatului Poporului:

a) să monitorizeze imuabil implementarea legislației în domeniul protecției drepturilor și libertăților omului;

b) să sesizeze continuu autoritățile publice responsabile privind amploarea și tendințele fenomenului încălcării drepturilor omului la nivel național;

c) să mediatizeze constant problemele sistemice ce duc la încălcarea drepturilor și libertăților omului, precum și cazurile de rezonanță;

d) să contribuie la perfecționarea mecanismelor de apărare a drepturilor și libertăților omului;

e) să sensibilizeze periodic societatea pentru ca fiecare persoană să conștientizeze importanța cunoașterii drepturilor sale și a căilor legale de apărare a drepturilor și libertăților omului.

Art. 8 – Controlul asupra îndeplinirii prevederilor prezentei hotărâri se va exercita de către Comisia drepturile omului și relații interetnice.

Art. 9 – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

Conform Legii nr.52 din 03.04.2014, Avocatul Poporului (Ombudsmanul) asigură respectarea drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, de către organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile.

Avocatul Poporului contribuie la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, prin perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, prin colaborarea internațională în acest domeniu, prin promovarea drepturilor și libertăților omului și a mecanismelor de apărare a acestora, prin aplicarea procedurilor reglementate de prezenta lege.

Articolul 5 al Legii nr.52/2014 prevede că Parlamentul numește doi Avocați ai Poporului autonomi unul față de celălalt, dintre care unul este specializat în problemele de protecție a drepturilor și libertăților copilului. Avocatul Poporului este numit în funcție pentru un mandat de 7 ani, care nu poate fi reînnoit.

Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului își exercită atribuțiile pentru asigurarea respectării drepturilor și a libertăților copilului și realizării, la nivel național, de către autoritățile publice centrale și locale, de către persoanele cu funcție de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Realizând atribuția legală de raportare a modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național, conform prevederilor art.29 din Legea nr.52/2014, pe data de 15 martie 2023, Avocatul Poporului a prezentat Parlamentului Raportul privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022. Conform art.29, alin.(3) al Legii nr.52/2014, raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova este audiat în ședința plenară a Parlamentului în termen de 60 de zile de la data prezentării. Avocatului Poporului i se pot adresa întrebări referitoare la activitatea sa ori la raportul prezentat. În urma audierii raportului, Parlamentul adoptă o hotărâre.

Astfel, întru executarea normelor legale invocate, se propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de Hotărâre a Parlamentului cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022.

Erigore Novac